

українською та англійською мовами, потребу у зрозумілому мовному середовищі, роль позитивних емоцій та ігрової діяльності, поступовий перехід від наслідування до самостійного мовлення. Такий психолінгвістичний підхід сприяє не лише розвитку мовних навичок, а й формуванню мислення, пам'яті та гармонійному становленню двомовної особистості

Література

1. Боряк О. В. Розвиток мовлення молодших школярів: теорія і практика. Харків: Основа, 2022. 176 с.
2. Калмикова Л. О. Психологія мовлення і психолінгвістика. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2017. 256 с.
3. Черезова І. В. Психолінгвістична складова мовленнєвої діяльності молодших школярів *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія і педагогіка»*. 2014. Вип. 29. С. 154–159.
4. Шастова І. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі. Київ: Генеза, 2022. 212 с.
5. Krashen S. D. *Principles and Practice in Second Language Acquisition*. Oxford: Pergamon Press, 1982. 202 p.

Чорна Анастасія

Науковий керівник: к. філол. н., доцент Фрумкіна А. Л.

Міжнародний університет

DIGITAL-ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ НОВИХ ДІСЛІВНИХ СТРУКТУР В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

У епоху цифрової комунікації українська мова зазнає активних процесів трансформації, що зумовлені розширенням сфер використання інформаційних технологій, соціальних мереж і мас-медіа. Мовне середовище сучасного користувача формується під впливом глобального digital-простору, у якому англійська мова виступає основним джерелом інноваційних лексичних і

словотвірних моделей. У цьому контексті особливо динамічними є зміни в дієслівній системі української мови, де виникають нові форми, мотивовані потребою номінувати дії, притаманні саме цифровому способу життя.

Метою цього дослідження є виявлення характеру digital-впливу на формування нових дієслівних структур у сучасній українській мові. Об'єктом дослідження виступають українські дієслова, що виникли під впливом цифрових технологій, а предметом – їхні структурно-семантичні особливості та способи граматичної адаптації. Для досягнення мети проаналізовано чинники виникнення таких дієслів, зокрема вплив англійської мови, комунікативні потреби користувачів, швидкість поширення нових мовних моделей у цифровому просторі та механізми морфологічного засвоєння іншомовних основ.

Як показують сучасні дослідження, цифрове середовище є одним із найпотужніших чинників мовних змін, адже воно створює нові комунікативні ситуації, що потребують власних мовних засобів. За спостереженням О. Стишова, «лексичні інновації в мові ЗМІ та інтернет-комунікації є реакцією мовної системи на соціокультурні трансформації» [1, с. 89]. Саме тому в сучасному українському мовленні з'являються дієслова, які передають дії, пов'язані з онлайн-активністю: загуглити (здійснити пошук у Google), запостити (розмістити повідомлення чи фото), зашерити (поширити), залайкати (вподобати), забанити (заблокувати), проскролити (прогорнути сторінку). Ці неологізми утворені від англійських дієслів (*to google, to post, to share, to like, to ban, to scroll*), які пройшли морфологічну адаптацію до української системи шляхом додавання суфіксів -ити, -ати, -нути та інших афіксів, характерних для дієслівних форм.

Такі процеси свідчать про здатність української мови інтегрувати іншомовні елементи без втрати своєї морфологічної цілісності. Як зазначає Н. Клименко, «в основі сучасних словотвірних змін лежить принцип морфологічної гнучкості, що дозволяє мові швидко пристосовуватися до нових реалій» [2, с. 54]. Новітні дієслова digital-походження формуються за

моделями, притаманними українській словотвірній системі: 3- + іншомовна основа + -ити (*запостити, зашерити*), або від- + основа + -ати (*відлайкати, відфоловити*). У такий спосіб відбувається не лише лексичне, а й структурне оновлення дієслівної підсистеми мови.

Особливістю digital-дієслів є їхня багатофункціональність та семантична гнучкість. Наприклад, дієслово *загуглити* може функціонувати як у побутовому, так і в професійному дискурсі, демонструючи перехід із розмовного рівня в нейтральну комунікацію. Водночас деякі інновації залишаються маркерами молодіжного мовлення, сленговими одиницями (*задонатити, застрімити, заінітити*), що поступово проходять шлях від okazіональних утворень до нормативних форм. За спостереженням Л. Мацько, інтернет-комунікація виступає «лабораторією мовної еволюції», у якій формуються нові моделі не лише словотвору, а й граматичних зв'язків [3, с. 28].

Діджиталізація комунікації також впливає на семантичні особливості дієслів. Вони відображають специфіку онлайн-реальності, у якій дії мають нові часові, просторові та соціальні параметри. Так, *запостити* передбачає миттєву реакцію аудиторії, *зашерити* – акт соціальної взаємодії, *забанити* – обмеження комунікації. Отже, мова не лише віддзеркалює цифрову культуру, а й активно конструює її через мовні моделі.

Важливим аспектом є також ставлення мовної спільноти до подібних інновацій. Частина лінгвістів вважає надмірне вживання англомовних основ проявом «мовної інтерференції», проте інші, як-от Л. Шевченко, наголошують, що «інтернет-неологізми становлять природний етап розвитку сучасної української мови» [4, с. 61]. Відповідно, завдання мовознавства полягає не лише в описі таких одиниць, а й у визначенні їхнього статусу – чи залишаться вони елементами жаргону, чи увійдуть у літературну норму.

Отже, digital-вплив сприяє не лише розширенню лексичного складу української мови, але й оновленню її словотвірних моделей, зокрема дієслівних. Мова, реагуючи на соціальні та технологічні зміни, демонструє

високу адаптивність і відкритість до інновацій, що забезпечує її сучасність і конкурентоспроможність у глобальному інформаційному просторі.

Узагальнюючи викладене, можна зробити висновок, що digital-комунікація є ключовим чинником формування нових дієслівних структур у сучасній українській мові. Її вплив проявляється у морфологічному засвоєнні іншомовних основ, зміні семантичного спектра дієслів, появі нових словотвірних моделей і переосмисленні традиційних мовних норм.

Література

1. Стишов О. А. Динаміка лексичного складу сучасної української мови (на матеріалі мови засобів масової інформації 1990–2000-х років). Київ: Вид-во КНЛУ, 2012. 312 с.
2. Клименко Н. Ф. Сучасні процеси в українському словотворі. Київ: Видавничий дім Д. Бураго, 2015. – 256 с.
3. Мацько Л. І. Мовна особистість у цифрову добу: комунікативні трансформації. Київ: Логос, 2021. – 198 с.
4. Шевченко Л. І. Словник українських інтернет-неологізмів. Київ: Інститут філології КНУ ім. Т. Шевченка, 2020. 142 с.
5. Frumkina A. *Mediensprache als varietaten-mix Правове життя сучасної України : у 2 т. : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 17 трав. 2019 р.) / відп. ред. Г. О. Ульянова. Одеса : ВД «Гельветика», 2019. Т. 1. С. 659–661.*

Чупрун Вікторія

Науковий керівник: д. пед. н., проф. Цокур О.С

Міжнародний університет

КРЕАТИВНІСТЬ ЯК КЛЮЧОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У ПІДГОТОВЦІ СУЧАСНОГО ФІЛОЛОГА

Креативне навчання передбачає розвиток ключових компетентностей ХХІ століття, тобто критичного мислення, творчої ініціативи та здатності до інновацій. Концепція та поняття творчого мислення у підготовці студентів